

Biskop Johan: "Fastans och påskens berättelser ska vi inte speed-läsa på diagonalen."

På Hagaberg läggs grunden för livet i församlingen

**Tema Fasta:
"En avskalad tid då sökandet efter livsriktning får ta plats"**

**Willy Höglund
sätter andra i arbete**

Karin Karlberg

"Att lyssna till varandras berättelser ger mycket"

Samma himmel. Samma rättigheter. Verkligheten ser olika ut.

Var med i kampen för människors rätt
att få resa sig starkare ur en katastrof.

SWISHA DIN GÅVA TILL

900 1223

svenskakyrkan.se/fastekampanjen

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

STRÄNGNÄS STIFTSTIDNING

Portalen utkommer med 4 nummer per år och skickas till anställda och förtroendevalda i Strängnäs stift.

Upplaga: 3 800 exemplar

Utgives av Stiftsstyrelsen i Strängnäs stift

ANSVARIG UTGIVARE

Eva Karlsson

REDAKTÖR

Miriam Arrebäck
Strängnäs stift
0152-234 70

GRAFISK FORM

Pia Andersson
Strängnäs stift
0152-234 71

REDAKTIONSRÅD

Pia Andersson
Miriam Arrebäck
Kim Baung
Jan Eckerdal
Hans Heerman-Göransson
Åsa Ingårda
Agneta Larsson
Mathias Lundqvist

ADRESS OCH TELEFON

Portalen, Miriam Arrebäck
Box 84
645 22 Strängnäs
strangnas.portalen@
svenskakyrkan.se
0152-234 00

HEMSIDA

www.svenskakyrkan.se/
strangnasstift

ADRESSREGISTER

Portalen skickas till anställda och förtroendevalda som finns i inlagda i Kyrksam. Adressändringar görs av respektive församling.

OMSLAG

Karin Karlberg, Södertälje
Foto: Magnus Aronson

Nu lockar ljuset oss ut i naturen. Våren kan inte behärska sig längre. Ett annat ljus lockar oss att vända blicken inåt. Vi befinner oss i förberedelsestiden inför påsk. Med detta nummer hoppas vi inspirera dig till fördjupning som ger väckelser i ditt inre.

MIRIAM OCH PIA

Sagt vid kyrkkaffet	4-5
Karin Karlberg, kvar i kyrkan sen söndagsskolan	6-10
Boktips för stora och små	11
Stiftet runt	12-13
Tema: Fastan. Att avstå för att komma närmare Gud.	14-19
Fördjupning: Sofia Akampa om att skala av och fokusera	20-22
Kyrkans grundkurs på Hagabergs folkhögskola	24-25
Nyfiken på: Willy Höglund, diakonstrategen som fixar jobb åt andra	26
Kurser och utbildningar	27

I fastan, var sparsam med orden

Det är bättre att hålla munnen stängd och framstå som lite dum än att öppna den och skingra alla tvivel. (Mark Twain)

Ulrika Pettersson, administratör och processledare

tipsar

ETT JOBB FÖR DIG?

Funderar du på att utbilda dig för att jobba inom Svenska kyrkan i framtiden eller bara vill fördjupa dig? Då skulle jag läsa om grundkursen på Hagaberg.

SIDORNA 24-25

MÖJLIGHETER

Tankeväckande text av Håkan Sandvik om att fastan inte bara handlar om att avstå utan vad den kan ge oss.

SIDAN 16

LÄTTLÄSTA NOTISER

Jag gillar notissidorna också. Tänk om vi får se regalierna tillbaka i domkyrkan snart!

SIDORNA 4-5, 23

FOTO: POLISEN

Regalierna återfanns i en soptunna på ett biltak på en parkering i Åkersberga utanför Stockholm.

Regalierna visas åter i sommar?

Man saknar inte kon förrän bålet är tomt lyder talesättet. Det stämmer in på Karl den IX:s samt Kristina den äldres begravningsregalier i Strängnäs domkyrka.

Aldrig har de fina klenoderna varit så älskade och uppskattade som när de plötsligt försvann. Stulna mitt på blanka förmiddagen!

Glädjen var stor när de kom till rätta. Om det skedde genom ett under eller bara noggrann sopsortering är oklart. Faktum är dock att biskop Johan veckan innan regalierna återlämnades var på biskopsvisitation i Kumla pastorat och i samband med det besökte Kumla-anstalten och träffade några av landets tyngst kriminellt belastade.

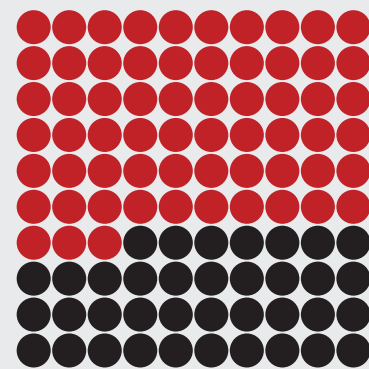
Sen, vips – sakerna hittades i Åkersberga.

Biskopen tog ett glädjeskutt och länsantikvarie Ebba Gillbrand kunde lättat konstatera att regalierna efter omständigheterna ser "hyfsat okej ut". Men kommer de att kunna återställas helt? Beräknad tid för att åtgärda skadorna är cirka fyra-sex månader.

– Jag hoppas att vi ska ha dem åter i domkyrkan till sommarsäsongen, säger domprost Christofer Lundgren, som också "har en lösning på gång" tillsammans med Länsstyrelsen när det gäller hur dyrgriparna ska förvaras på ett säkert sätt och ändå göras tillgängliga för allmänheten.

För historien om stölden kommer att locka besökare. Och om en skada fortfarande är synlig så minskar det inte intresset. Det är som med människor, skavanker berättar också en historia.

MIRIAM ARREBÄCK

63%

... av stiftets församlingar och pastorat (51 enheter) har 3 eller fler kyrkor att vårda (kapell och kyrkoruiner ej medräknade).

Ut med katekumenerna!

Den 26 maj inbjuder biskopen till sändning av katekumener, en tradition som ger både högtidlighet och legitimitet i arbetet med katekumenatet. Alla som deltagit i en katekumengrupp under det senaste året är välkomna!

Kvällen inleds kl. 16.30 med en måltid på stiftskansliet i Strängnäs, med plats för samtal kring erfarenheter av katekumenatet. Sändningsmässan i domkyrkan, som

biskop Johan leder, börjar kl 18.

Har du frågor kontakta stiftspedagog Helén Tingman, tfn 0152- 234 77. Anmälan via intranätet senast 26/4.

Ge en bok en Bibel

På Kumlaanstalten finns förutom en gudstjänstlokal också ett bibelbibliotek. Biblarna är på många olika språk och delas ut till internerna när en Bibel efterfrågas.

Prästen Annastina Jönsson och diakon Sofi Lindfors,

som leder gudstjänster och möter internerna i enskilda samtal, efterlyser ständigt fler biblar för utdelning.

Så har du en eller flera biblar på svenska eller något utländskt språk som du kan avvara så tas det tacksamt emot till anstalten. Kontakta Annastina eller Sofi som båda finns i Kumla pastorat.

Kyrkligt lexikon från Göteborg

Liturgisk fågel: Mässhaken

Liturgiskt träd: Psalmaboken

Inbrott i katedral: Kyrkstöt

Sångerska lämplig vid gudstjänst: Mässa-sopran.

Passande bok i Bibeln vid halt väglag: Psaltaren

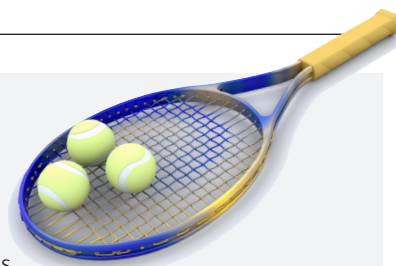
Lyckad satsning

Varför köpa när man kan låna?

Fritidsbanken, vars koncept är att idrottsprylar skänkta av privatpersoner och föreningar lånas ut, har varit mycket framgångsrikt och finns nu på 87 platser runt om i landet. På många platser, som till exempel i Eskilstuna, är Svenska kyrkan med och driver projektet.

– Vi hade ett årsmål på 2 000 utlån men efter tre månader har vi haft drygt 1 500 utlån, det har gått över förväntan, säger Mikael Jansson, projektledare för Fritidsbanken i Eskilstuna, till SVT Sörmland.

– Vi har bara förlorat en hockeypuck som inte kom tillbaka.

EARTH HOUR
#CONNECT2EARTH
FÖR DU OCH NATUREN HÖR IHOP

SLÄCK!
30 MARS 2019
KL 20.30

act

Svenska kyrkan

Gör loggan känd, trodd och älskad

Det spelar ingen roll hur bra arbete som utförs om ingen vet om det. Varumärkesfrågan för Svenska kyrkans internationella arbete har varit het potatis sedan gamla "Lutherhjälpen" gick i graven.

Nu finns ett **nytt namn och en ny logga**: Act Svenska kyrkan.

Kort och koncist. Lätt att komma ihåg och signalerar handlingskraft.

I början av maj sker lanseringen. Till dess: rensa bort gammalt material och beställ nytt material och profilkläder. Var med och stärk de internationella frågorna i din hemförsamling, till exempel genom att göra nya loggan känd.

Plattfisk för bilen

Pimpa bilen med självhäftade vädertålig fisk-med-kors- dekal. Finns för 65 kr på www.arken.se

När vi delar det bröd ...

Kanske saknar du en svensktillverkad skärbräda med sinnesrobönen? Fungerar även som grytunderlägg: www.meandmyhousestore.com

FOTO: MAGNUS ARONSON

Rätt byggnad för rätt ändamål

Varje pastorat (eller församling som inte ingår i pastorat) ska ha en lokalförsörjningsplan senast den **1 januari 2022**. Beslutet är ett resultat av utredningen Gemen- samt ansvar.

– Utbildningar, riktlinjer och mallar är på gång, säger Alf Holmgren, stiftsingenjör Strängnäs stift, som också kommer att hålla i informationsträffar.

Många av kyrkans byggnader och lokaler har ett utnyttjande som behöver anpassas och ses över för nuvarande och framtida verksamheter. Det är här som lokalförsörjningsplanen kommer in, som ett redskap för pastorat och församlingar att utifrån församlingsinstruktionen, ekonomin och andra styrande förutsättningar, överväga sitt fastighetsinnehav och behov av åtgärder.

Svenska kyrkan har mer än 16 000 byggnader, varav cirka 3 400 är skyddade kyrkobyggnader enligt kulturmiljölagen (KML).

PIA ANDERSSON

FOTO: ELLINOR SABEL, SKM

Grävde avlopp - gick i graven

När en ny avloppsledning skulle grävas i en åker mellan **Grödinge kyrka** och församlingshemmet kom området att undersökas arkeologiskt.

Arkeologerna fann ett fyrtiotal gravar, främst kremationsbegravningar med mindre överbyggnader av små stensättningar, resta stolpar eller en enkel, flat sten.

– Det är ovanligt att man får tillfälle att undersöka dessa små, diskretare gravar arkeologiskt då de är svårupptäckta, säger Reidar Magnusson, arkeolog från Stiftelsen Kulturmiljövård.

Dessutom har tre skelettbegravningar påträffats, de hade betydligt större överbyggnader i form av stensättningar på upp till åtta meters diameter.

– Gravarna kan preliminärt dateras till århundranden efter Kristi födelse, men det kan finnas äldre gravar ibland dem.

"Jag har aldrig övat på att sjunga, **det är en gåva från Gud**. Utan Gud skulle jag aldrig kunna få självförtroendet att förmedla det här."

BISHARA MORAD, 16 ÅR, TACKAR GUD EFTER DELTÄVLING I MELODIFESTIVALEN

"Filmerna ingår i min veckorutin"

Inför varje helg spelar biskop Johan Dalman in en kort film där han reflekterar kring söndagens text.

– Filmerna är alltid fyndiga och värda att lyssna på. De ingår numera i min veckorutin! säger **Ulf Sundblad**, från Södertälje och frögen

facebookföljare.

Biskop Johan, varför gör du detta?

– Söndagens bibeltexter lever med mig i vad jag gör under veckan. Min veckofilm är ett kort och enkelt sätt att även släppa ner en kort bibeltanke i följarnas facebookflöde.

– Att leva med i kyrkoåret är att vandra världens bästa rödade pilgrims-

led genom vardagen. Jag hoppas mina filmer uppmuntrar fler att göra den vandrigen, säger biskopen.

Filmerna finns på Strängnäs stifts Facebooksida varje fredagmorgon. Följ med och se!

www.facebook.com/strangnasstift

PIA ANDERSSON

Karin Karlberg går på skattjakt

Berättelser har varit betydelsefulla i Karin Karlbergs liv ända sen hon var fyra år och började i söndagsskolan.

– Berättelser kan befria och lyfta oss, ge tröst och glädje. Att hitta rätt ord är lite av en skattjakt, säger Karin.

TEXT: INGER LUNDIN FOTO: MAGNUS ARONSON

ATT UPPNÅ pensionsålder kan innebära att sluta arbeta och ta uppdrag. Karin Karlberg har fortsatt. När vi möts är hon tillförordnad kyrkoherde i Järna-Vårdinge, ett pastorat som har en turbulent tid bakom sig. Att komma in i ett sådant läge kräver kanske viss pondus, men Karin tonar ned. Hon är bara här och hjälper till med några saker, säger hon, i väntan på att en ny ordinarie kyrkoherde har rekryterats.

Att vi istället genast börjar prata om berättelser är kanske inte så konstigt. Som medförfattare till Bibel för barn (Verbum), som hittills sålts i mer än en halv miljon

exemplar och översatts till flera språk, har Karins tolkningar av några av Bibelns stora berättelser lästs i många hem.

– Vi tre författare ansträngde oss för att hålla oss så nära bibeltexten som möjligt samtidigt som vi ändå ville möta barnets värld. Ibland när man tolkar bibelberättelserna finns en tendens att lägga till saker som inte finns där. Vi ville hålla berättelserna så rena som möjligt.

SJÄLV BÖRJADE hon läsa hemma i kökssoffan i Södertälje när hon gick i första klass.

– Jag minns känslan när det gick upp för

HANDSKRIFT. Oavsett vilken text det handlar om så skriver Karin Karlberg alltid för hand. "Det går lagom fort. Och det är förunderligt hur mycket en handskriven hälsning kan betyda..."

mig att jag faktiskt kan läsa, och jag minns när pappa tog mig till biblioteket och jag skulle skriva mitt namn på mitt första lånekort och fick ta hem min första bok. Så småningom blev det många fredagseftermiddagar då jag fick husera på biblioteket och kunde hämta hem högar av böcker. Känslan av rikedom kommer jag fortfarande ihåg, säger Karin.

Men innan dess hade Karin fått lyssna till många, många bibelberättelser i söndagsskolan i Hagaberg i Södertälje.

– Vår söndagsskollärare Gurli var de konkreta detaljernas mästare. När hon skulle återberätta historien om hur Israels folk på sin långa vandring i öknen fick manna att äta, hade Gurli med sig en hink och mätte upp exakt hur mycket manna varje familj fick varje dag.

KARIN BÖRJADE i söndagsskolan när hon vara fyra år och hon beskriver det som en av de viktigaste händelserna i hennes liv.

Många kyrkor hade verksamhet i kvarteren, men EFS drev söndagsskola precis i huset där Karin och hennes familj bodde, så Karin hade bara några trappsteg dit.

Efter fyrtio veckor (!) fick varje söndagsskoleelev ta hem en plansch, prydd av klistermärken – ett för varje söndag som man deltagit.

– Det var långa terminer och man fick vänta länge på sin belöning, men det grundade en rytm i mig, att söndagen är kyrkans dag, säger Karin.

ETT PAR av planscherna har hon sparat. En av dem visar en guldglänsande krona tillsammans med ett citat från 1917 års bi-

bel: "Var trogen intill döden så skall jag giva dig livets krona."

– Det var ju det absolut fiffigaste bibelordet att ge till ett litet barn, säger Karin med viss ironi, men ångrar sig sedan.

– Man kan ju också se det så här: att man blev tagen på allvar. Att de vuxna tyckte att det här angår oss också. Då var det självklart att barnen blev räknade med. I dag finns en tendens att barnen ska vara med enbart för att förgylla de vuxnas gudstjänst, konstaterar Karin.

Hon gick länge i söndagsskolan, och när hon var runt fjorton år fortsatte hon helt enkelt som söndagsskollärare – först för lillklassen och sedan storklassen.

NÄR KARIN gått ut gymnasiet läste hon pedagogik i ett och ett halvt år, men sedan blev det under några år teologistudier i Stockholm, något som sedan ledde fram till att hon och studiekamraten Eva Karlsson den 14 december 1975 blev de första kvinnorna som prästvigdes i stiftet.

– Det orsakade en del uppståndelse. En tidskrift använde rubriken "Spektaklet i Strängnäs domkyrka". Det fanns förstås

VÄRT ATT VETA

Karin Karlberg

FÖDD: 1952 i Södertälje

FAMILJ: maken Jan Andersson, fyra vuxna söner, sex (snart sju) barnbarn

BOR: I Lästringe, nordost om Nyköping

YRKESERFARENHET: Präst i stiftet sedan 1975. Gick i pension 2017 men arbetar fortfarande som hovpredikant och just nu även som t f kyrkoherde i Järna-Vårdinge.

ÖVRIGT: Medförfattare till Bibel för barn (Verbum), författare till Mitt dop (Ax förlag) och flera andra böcker.

de som hade teologiska argument mot att vi vigdes, men också de som bara var oroliga över att gamla vanor höll på att brytas. Jag har aldrig haft svårt att acceptera att kyrkan rymmer fler åsikter och traditioner, och både jag och Eva har kunnat verka tillsammans med präster av annan syn i ämbetsfrågan. Det går bra när man från båda håll ser att det vi har gemensamt är större än det som skiljer oss åt.

– Skulle man försöka sammanfatta de där första åren kan man kanske säga: ”Stor uppståndelse, många överläggningar bakom stängda dörrar, men vi närmast berörda synnerligen oberörda.”

Upplevde hon en tydlig kallelse att bli präst?

Karin skakar på huvudet.

– Något tydligt beslut att bli präst, det fanns inte hos mig. Men jag såg det som fullkomligt okomplicerat. Jag såg det bara som att jag fortsätter. Att jag blev präst blev bara en bekräftelse på det jag tidigare gjort i kyrkan. Hur mycket det betydde att jag gått i söndagsskolan alla de där åren kan jag förstås inte säga, men jag tror att det påverkade mig mycket.

UNDER SEXTON år från 1975–1991 tjänstgjorde hon som komminister i Lästinge och fick fira gudstjänster i de medeltida kyrkorna i Bogsta, Sättersta, Lästinge och Torsåker.

– Jag har svårt att förstå människor som suckar över våra gamla kyrkor. Jag ser dessa kyrkorna som skattkammare. De berättar om uthållighet i tron och om tider när man gav det finaste man hade till kyrkan. Guld i kyrkan är reflexer av en verklighet som vi inte kan se. Människor har genom århundraden försökt gestalta det och låtit berättelsen leva.

Karin fortsätter:

– De gamla herresätena har blivit hotell, våra gamla skolor har blivit fritidshus, men kyrkorna används fortfarande som kyrkor.

1991 blev hon kyrkoherde i Östertälje församling.

– Det var inte så att jag tydligt kände att ”nu vill jag bli kyrkoherde”. Även om jag tyckte att det var dags att bryta upp från tjänsten i Lästringe, ville jag fortsätta, om än på ett annorlunda sätt.

HON VAR kyrkoherde i Östertälje fram till sin pension 2017. De sista tre åren blev

Det ska vara högtidligt, men **aldrig så högtidligt att inte människor får plats.** När det oväntade händer ska gudstjänsten vara så äkta att det **tål ett avbrott.**

hon i och med Södertälje pastorat bildades även kyrkoherde i församlingen i Södertälje där flera invandrarkyrkor är större än Svenska kyrkan.

– Där finns det så många människor med vitt skilda livserfarenheter, i Södertälje är det aldrig tråkigt. Ekumeniken fungerade bäst när vi från olika kyrkor och samfund kunde sluta upp kring en familj som drabbats av något svårt. När vi trots våra olikheter gemensamt vädjade till Gud om barmhärtighet.

När Karin berättar om sitt prästliv är det flera ord som återkommer.

Tillsammans. Samarbete. Alla åldrar.

HON HAR gillat att leda gudstjänster. Hon har gillat att arbeta tillsammans med alla andra som medverkar i gudstjänsterna. Hon har gillat att arbeta med barn.

– Nu pratas det mycket om söndagsskolan igen, men jag har en dröm om en gudstjänst där alla åldrar är tillsammans, där olikheter blir tillgångar och där det finns en öppenhet för det. Det finns en tendens att barnen idag finns med för att förgylla de vuxnas upplevelse, men barn behöver bli räknade med. Visst kan barnen få framträda, men det är viktigare att

tända tro än att tända spotlights. Om vi gör barnen till artister reducerar vi de vuxna till publik.

Om gudstjänster säger hon också:

– Det ska vara högtidligt, men aldrig så högtidligt att inte människor får plats. När det oväntade händer ska gudstjänsten vara så äkta att det tål ett avbrott.

Hon berättar om en högmässa när hon själv stod framför församlingen och tala-

de när en åttaårig grabb kom fram till koret och ville ha hjälp för att ”min cykelkedja har hoppat av”.

– Jag sa till honom att jag är så

dålig på cykelkedjor men sa att det säkert fanns någon i församlingen som kunde hjälpa till. Och det fanns det – en i församlingen följde med och hjälpte till med kedjan, berättar Karin med ett leende.

ETT PAR år efter att hon blev kyrkoherde blev hon också av biskop Jonas Jonson utsedd till kontraktsprost i Södertälje

Under 24 år anordnade och inbjöd hon till sammanlagt 195 kontraktskonvent.

– Om det är något som jag är nöjd med så var det att jag som kontraktsprost fick öppna ett rum för kollegorna. När människor från lite olika traditioner och med olika åsikter får samtala om bibeltexterna och lyssna till varandras berättelser ger det väldigt mycket. Men det hade inte så mycket med mig att göra – jag låste bara upp rummet, säger Karin.

Men vilka var nycklarna som gjorde att rummet öppnades?

– Att om och om igen avstå från att veta. Jag tror väldigt lite på att förklara. Jag vill låsa upp rum och skapa utrymme för funderingar och frågor.

En dörr som hon rent bokstavligen har fått möjlighet att låsa upp de senaste åren är dörren till Hovförsamlingen i Slottskyrkan i Stockholm. I hovförsamlingen, som består av kungafamiljen samt hovets anställda och anhöriga, predikar hon två-tre söndagar om året.

Karin Karlberg listar tre viktiga livshändelser

■ Att börja söndagsskolan. Det var det första jag gjorde ”på egen hand”. Där fick jag, i en ganska mörk källarlokal, del av fantastiska berättelser.

■ När jag gifte mig med Jan för 46 år sedan. Då ägde den allra viktigaste händelsen rum.

■ Ögonblicket när jag insåg livets ändlighet. Någon gång tror jag de flesta drabbas av

insikten att det faktiskt gäller oss själva. Jag vet var jag stod, jag såg ut över ett lugnt och solbelyst hav, när jag insåg att vägsträckan framför mig var överblickbar.

SPARAT FRÅN FÖRR. Karin Karlberg har kvar några av de planscher som var belöningen hon och andra flitiga söndagsskoleelever fick ta hem.

– Jag blev tillfrågad och tyckte att det verkade roligt. Och det är fint att fastän jag är där ganska sällan så lär man ändå känna församlingen.

Uppdraget som hovpredikant fortsätter hon med, även om hon gick i pension. Och sedan november är hon alltså tillförordnad kyrkoherde i Järna-Vårdinge med den tidsbegränsade uppgiften att få en ny kyrkoherde på plats. Hon har redan haft en intervju med en kandidat och fler intervjuer följer. Men så småningom ser hon fram emot att få mer tid att göra saker som hon inte hunnit med tidigare. Skriva fler berättelser till exempel.

REDAN IFJOL kom boken *Mitt dop*, en bilderbok för små och stora med texter om kyrkan och kyrkoåret och bibelberättelser, böner och sångtexter skrivna av Karin själv och med

illustrationer av Michal Hudak. Att hon verkligen vill förmedla tro och Bibelns berättelser märks tydligt genom boken.

– När man avslutar något är det roligt att göra något nytt, säger hon enkelt.

FLER BÖCKER finns i hennes tankar, och nu skriver hon också sångtexter på beställning som ska bli tonsatta för att sjungas i en församling i pingst.

Men hon ser också fram emot att få mer tid för alla barnbarnen och att få ta tag i små och stora projekt som legat ogjorda alldeles för länge.

– En del saker kan man göra i farten, men andra måste man bara ta sig ordentlig tid med. Och när man har arbetat som jag har gjort i alla år är det skönt att göra saker hemmavid.

"Hon står för ett klokt prästideal"

– Det var inte det enklaste att komma som en av de första kvinnliga prästerna i stiftet, men hon klarade det med bravur. Och hon har inte direkt hoppat från tuva till tuva. Karin har grävt där hon stått och visat att verksamheten utvecklas först när vi står kvar.

– Djupt förankrat i tron och Bibeln har hon alltid haft ena foten i det vardagsnära prästerliga hantverket och den andra foten i ledning och styrning. Hon står för ett klokt prästideal.

LARS VIPER
kyrkoherde och kontraktsprost, Nyköping

"Genialisk formuleringskonst"

– Hon är en god berättare med ett levande språk, har en fin iakttagelseförmåga, tänker i bilder och visar många gånger prov på en genial formuleringskonst. Hennes minnesteckningar över avlidna präster har varit höjdpunkter vid präst- och diakonmötena – träffsäkra och ömsinta. I dem – och ofta i det hon säger – finns både en sälta och en varm, försonande humor. Jag blir berörd och glad.

– Jag har uppskattat Karin som en god och klok prostkollega. Självständig, trygg, analytisk, välformulerad – och omtänksam.

INGEMAR SÖDERSTRÖM
pensionerad kyrkoherde och kontraktsprost, Örebro

DET FINNS ETT LAND

*Det finns ett land,
ett annat land,
där tiden inte finns.
Det goda känner man igen,
det onda ingen minns.*

*Det finns ett liv,
ett evigt liv,
men det är allt vi vet.
För allt om himmelriket är
Guds stora hemlighet.*

ETT KORN

*Ett korn läggs ner i jorden
det kallas för att så.
Snart ska det ske ett under;
ett litet ljusgrönt strå.
Och solen värmer strået,
ett ax bär strået snart
och när det börjar regna,
då växer det med fart.*

*När sommaren är över
och hösten närmar sig,
då är det dags att skörda
och alla tackar dig.
Tack, Gud, för allt som växer,
tack för ditt starka ord
som skapar regn och solsken
och brödet på vårt bord.*

Texter av Karin Karlberg,
ur *Mitt dop* (Ax förlag, 2018)

Fler goda exempel behövs

■ Tillitens gemenskap – teologiska och praktiska reflektioner om kyrkoråd

(Verbum, 2019)

Niclas Blåder

Med hjälp av intervjuer beskrivs i "Tillitens gemenskap" relationen mellan kyrkoråd och kyrkoherdar i tre typiska församlingar. Niclas Blåder vill visa på utmaningar som finns med dagens kyrkoråd.

Boken för ett viktigt resonemang om vikten att bygga ett "vi", att inbjuda till samtal där vi alla möts. Bra frågor

finns formulerade för oss att arbeta vidare med. Budskapet är att det i grunden handlar om att få känna frimodighet i att få identifiera oss förtroendevalda som en del av vår kyrka. Söker svar i boken på frågan om hur vi skapar ett vi, tydliga trygga roller i vem som gör vad, hur och varför? I det ges jag som förtroendevald ingen vägledning. Hur skapas framgångsrika samtal?

Ett spännande grepp hade varit att peka på goda exempel; framkomliga verktyg som faktiskt finns, församlingar som idag lyckas med det Blåder vill uppnå. Blåders fallstudie borde kunna leda fram till en enklare beskrivning av nuvarande system för kyrkans styrning och därmed kartlägga utbildningsbehoven, med det skulle mycket vara vunnet.

ÅSA OCH LARS INGÅRDA, TVÅ GENERATIONER FÖRTROENDEVALDA

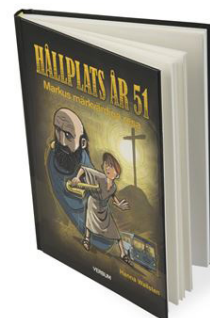

Lite konstig och svår att förstå

■ Hållplats år 51

(Verbum 2018)

Hanna Wallsten

Markus vaknar som vanligt en morgon. Han går upp och gör sig i ordning. Innan

han går till bussen märker mamma att hans lillasyster Ester har feber.

Han går ut till bussen och då kommer en annorlunda buss. Markus går på bussen och ser att busschauffören inte är samma busschaufför som vanligt. Han har hamnat i en tidsbuss. Markus ska åka till år 51.

Han får ett uppdrag att ta med sig något därifrån som hela skapelsen har nytta av.

Den var lite konstig och svår att förstå för det var så många namn här och där att hålla reda på. Från 0-5 i betyg får den 3.

Den var bra för att man fick lära sig att folk tänkte annorlunda förr.

RUT LUNDQVIST-ÅBRINK, 11 ÅR

Poetiska beskrivningar av ögonblick i livet

■ Natt och dag

(Verbum 2018)

Ylva Eggehorn

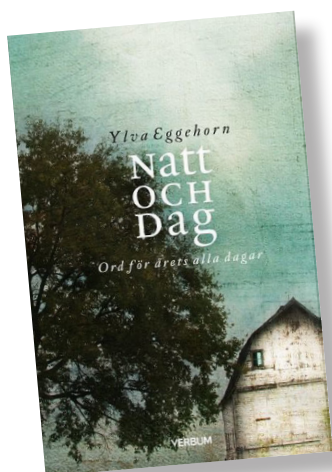
"Du är min närmast anhörige, främlingen jag alltid känt, den självklara gåtan, bottenlös och kristallklar. Var skulle jag vara om inte hos dig? Gör mig tankspridd. Samla mig kring mitt hjärta. Ge mig en årsring av guld."

En årsring av guld är temat för texterna i januari i Ylva Eggehorn's andaktsbok. Boken är en skatt med olika typer av texter.

Jag fångas av hennes poetiska beskrivningar av livets många ögonblick. Texterna uppmanar mig inte till något, men de väcker min längtan efter stillhet, samvaro och närvaro.

De rymmer hela livet; orkeslöshet och lek, glappet mellan den jag skulle vilja vara och den jag faktiskt är. Vi dras in i författarens värld och lär känna hennes bundsförvanter; Jesus, bibelordet, naturen, musiken, medmänskorna, teologerna och litteraturen. Hon klär sina gudsmöten i ord och förser oss än en gång med ett rikt språk för en vuxen tro.

KARIN ECKERDAL

Folkrörelse som påverkar hela kroppen

■ Kärleken till en kör

(Votum & Gullers förlag)

Emmalena och Hans Flyman

Visst måste man säga att det har betydelse för slutresultatet att det är en röntgenläkare och en miljöhandläggare med lidelse för körsång som gör ett försök att beskriva den folkrörelse som samlar omkring en halv miljon svenskar.

Genom intervjuer med amatörer och proffs, med körsångare, dirigenter, tonsättare och forskare samt med beskrivningar av hur körsång rent medicinskt påverkar människokroppen målar man upp en bred bild av fenomenet körsång i Sverige. Att författarna själva är körsångare sedan många år, men utan någon formell musikalisk skolning, gör att samtalen med intervjupersonerna till stora delar präglas av nyfikenhet, upptäckarlusta och igenkännanden.

Det känns som om syftet med boken till lika delar är att sprida kunskap och att inspirera – inte minst genom alla bilder på hängivna korister, vackra landskap och på hjärnan. Boken är också verkligen både angenäm och lättläst. Eftersom man ständigt skiftar fokus mellan olika typer av delområden inom ämnet körsång kommer man förstås aldrig riktigt ner på djupet. Å andra sidan finns det som avslutning en rejäl litteraturlista för den som vill läsa mer.

MATHIAS LUNDQVIST

Jayne föreläser

"Teologi och estetik och konsten att förundras". Det är rubriken på en föreläsning av Jayne Svenungsson, professor i systematisk teologi, som gästar OP akademi den 7 april i **Olaus Petri församlings-hem** Örebro, kl 18.00–19.30.

Ingen anmälan, ingen kostnad för kvällen.

Torshälla konstrunda

Den 20 april klockan 11–16 är det konst i fokus i **Torshälla**. I kyrkan blir det utställning, guidning och lunchmusik. Och i kyrkans hus bland annat utställningar av ikoner och ljus.

Ordlös bönegemenskap i dans

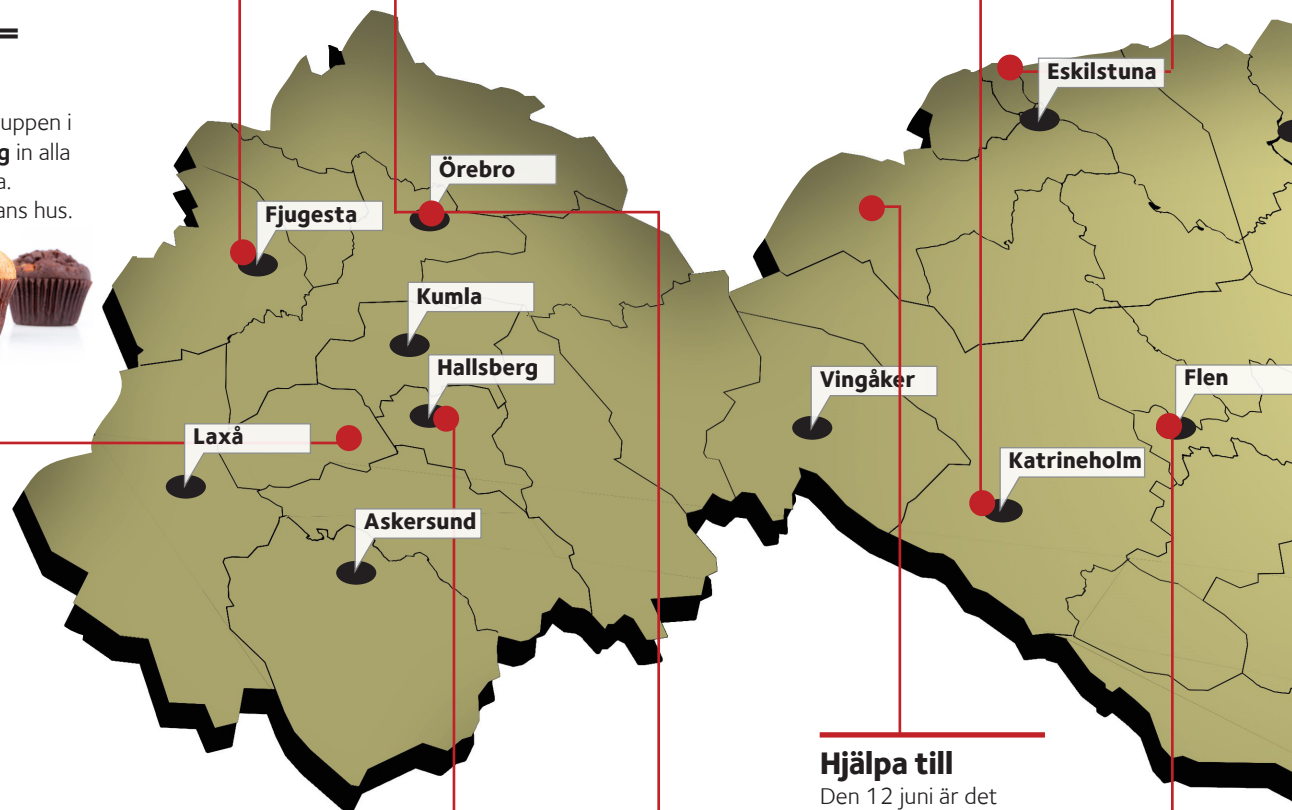
Meditation i rörelse kan du vara med på den 1 maj i Nävertorpsgården **Katrineholms-bygdens församling** kl.17.30.

Heliga danser ger djup, vila och närvaro i nuet. En tyst gemenskap och en ordlös bön, alla kan vara med.

Ungdomar + pensionärer = sant

Tisdag den 7 maj bjuder ungdomsgruppen i **Knista församling** in alla pensionärer på fika.

Kl. 18.30 i Kyrkans hus. Mums!

Kyrka - samhälle

Hallsbergs församling bjuder i vår in till en föreläsningsserie om kyrka och samhälle. Föreläsningarna hålls i Församlingsgården.

Den 29 april kl. 19.00 föreläser Tomas Munkas Larsson, konstnär och författare under rubriken: Genom tro och tvivel med pensel och färg.

Pilgrimsvandrar i våren

Årets första pilgrimsvandring gör **Viby** tillsammans med **Glanshammars** Pilgrimsgrupp och pilgrimer från **Tysslinge** den 6 april. Man startar i Närkes Kil där konservatorn Gabor Pasztor talar om de unika kalkmålningarna på vinden.

"Som frön i vinden"

Fotoutställning till och med den 14 april "Som frön i vinden – kristna omdanare före och efter Martin Luther" ställs ut i **S:t Nicolai kyrka, Örebro**.

Fotografen Lars Sjöberg har valt att symboliskt porträttera olika personer som har omdanat eller förnyat den kristna tron.

Hjälpa till

Den 12 juni är det informationsmöte i Kjula, Kastanjevägen 4 mellan kl.14–16, för den som vill veta mer om att bidra som frivillig medarbetare i **Västra Rekarne församling**. Är det du, eller vet du nån?

100 år

I år fyller **Flens** kyrkokör 100 år. Stort Grattis!

Kören övar på torsdagar kl.18.15–20.30

Sommarkollo x3

I **Stallarholmens församling** kan barn o unga hänga på pilgrimskollo i sommar. Att tillverka vandringsstavar, bada, leka och möta personer från Bibeln står bland annat på kollo-agendan.

Kultur 19

Kulturdag i Strängnäs med arrangemang runt om i stiftsstadens lördagen den 18 maj. I **Strängnäs domkyrka** bland annat musikalisk föreställning med barnkörerna.

Vandra till mässan

I **Grödinge församling** ordnas den 6 maj kl. 11.00 en pilgrimsvandring. Vi möts vid Vårstavi (vid Malm sjön i Botkyrka) och vandrar stigen runt udden. Avslutas med mässa vid stenaltaret.

Poppis loppis

Var med och bidra till Fasteinsamlingen 2019 genom att lämna saker till loppisen i **Hölö-Mörkö**. Du lämnar dina saker i Klockargården senast 12 april och handlar sedan "nytt" på Palsmåndagen.

Tanzania kommer närmare

Den 8 mars till den 8 april kommer två stipendiater, Joas Johansen Koroti och Justice Mushobosi Zacharia från Tanzania, att gästa **Rönö församling** och Nyköpings kontrakt. Stipendiaterna är utsända genom programmet "Ung i den världsvida kyrkan".

FÖLJ MED OCH BE

Varje vecka ber vi i Strängnäs stift för ett kontrakt och för dess kontraktsprost, samt för församlingarna i kontraktet. Vi ber också för våra systerkyrkor i de länder som ingår i Borgågemenskapen.

VECKA 12

Södra Närke kontrakt, kontraktsprost Jimmy Åkerfeldt. Askesund-Hammar,

Viby kyrka

Ramundeboda, Skagershult, Finnerödja-Tived, Viby, Sköllersta, Lerbäck, Snavlunda, Hallsberg, Kumla, Hardemo, Ekeby, Asker, Lännäs och Kvismare I Borgågemenskapen: Lettland, England: Lichfield och Wales: St David's.

VECKA 13

Nynäs kontrakt, kontraktsprost Peter Mourath.

Grödinge, Sorunda, Ösmo-Torö, Nynäshamn, Salem.

I Borgågemenskapen: Irland: Cashel, Ossory and Fern, England: Ely.

VECKA 14

Domprosteriets kontrakt, kontraktsprost Lena Fagéus. Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö, Mariefred, Vårfruberga-Härad, Stallarholmen, Åker-Länna, Daga och Frustuna. I Borgågemenskapen: Irland: Armagh. Danmark: Fyn.

VECKA 15

Oppunda och Villåttinge kontrakt, kontraktsprost Thore Rosenberg. Katrineholmsbygden, Björkvik, Västra Vingåker, Österåker, Flen, Helgesta-Hyltinge, Dunker-Lilla Malma, Mellösa och Bettna. I Borgågemenskapen: Wales: Llandaff.

VECKA 16

Nyköpings kontrakt, kontraktsprost Lars Viper. Kiladalen, Nyköping, Oxelösund, Stigtomta-Vrena, Tunaberg, Rönö och Tystbergabygden. I Borgågemenskapen: England: Derby. Irland: Clogher och Danmark: Ålborg.

VECKA 17

Södertälje kontrakt, kontraktsprost Åsa Lindgren. Enhörna, Hölö-Mörkö, Södertälje, Östertälje, Turinge-Taxinge, Överjärna, Ytterjärna, Vårdinge och

Trosa.

I Borgågemenskapen: England: Blackburn. Skotska episkopala kyrkan: Brechin samt Lutherska kyrkan i Storbritannien.

VECKA 18

Rekarne kontrakt, kontraktsprost Pernilla Parenmalm.

Eskilstuna, Västra Rekarne, Torshälla, Hällby med Tumbo och Råby-Rekarne, Husby-Rekarne, Näshtula, Kafjärden och Stenkvist-Årila.

I Borgågemenskapen: Skotska episkopala kyrkan: Glasgow och Galloway.

VECKA 19

Norra Närke kontrakt, kontraktsprost Tomas Rådehed.

Adolfsberg, Almby,

Edsberg, Långbro, Mikael, Mosjö-Täby, Örebro Nikolai, Örebro Olaus Petri, Knista, Axberg, Glanshammar och Tysslinge I Borgågemenskapen: England: Southwark. Norge: Björgvin.

Glanshammars kyrka

VECKA 20

Södra Närke kontrakt, kontraktsprost Jimmy Åkerfeldt.

Askesund-Hammar, Ramundeboda, Skagershult, Finnerödja-Tived, Viby, Sköllersta, Lerbäck, Snavlunda, Hallsberg, Kumla, Hardemo, Ekeby, Asker, Lännäs och Kvismare

I Borgågemenskapen: England: Gloucester.

VECKA 21

Nynäs kontrakt, kontraktsprost Peter Mourath.

Grödinge, Sorunda, Ösmo-Torö, Nynäshamn, Salem.

I Borgågemenskapen: England: Guildford. Danmark: Viborg.

VECKA 22

Domprosteriets kontrakt, kontraktsprost Markus von Martens.

Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö, Mariefred, Vårfruberga-Härad, Stallarholmen, Åker-Länna, Daga och Frustuna. I Borgågemenskapen: England: Exeter. Norge: Nord-Hålogaland.

Tema

Fastan

Fastan handlar om att disciplinerat avstå från egna begär, för att komma närmare Gud.

I vår tid handlar det inte sällan om att bryta med vanor och beteenden. Att avstå har delvis fått ett egenvärde. Det är målet, inte medlet.

Har fastan förlorat kopplingen till Jesu lidande och uppståndelse? Till påskens glädje då död byts mot liv?

Läs också fördjupningstexten av Sofia Akampa på sidan 20

Uppkopplad

En avstår från bilåkande, den andra från att vara uppkopplad på kvällarna. Zandra Öman Lund och Julia Klein använder fastan till att försöka ändra sin livsstil. En förändring som de hoppas ska bestå även efter påskhelgen.

FASTA ÄR något man kan inspirera varandra till. Det är Zandra Öman Lund, 19 år, och Julia Klein, 19 år, överens om.

– Jag hörde talas om det första gången när jag var ung ledare, året efter konfirmation. Det var andra som gjorde det och frågade om inte jag skulle testa. Bland ungdomar är det ganska vanligt, säger Julia.

– Nu kan jag inspirera andra i min tur.

Hon har provat att avstå sötsaker, snabbmat och att äta ute.

– Det har gett mig mycket, till exempel förståelse för hur bra man kan må av att avstå.

Zandra har inte själv testat att fasta tidigare, men har tänkt på det under flera år.

– Jag har känt att det ändå kräver en viss uppoffring och jag har inte varit redo för det.

– En person som inspirerat mig var utan sin mobil i 40 dagar. Det är ett mål jag har, kanske om några år. Det måste kräva otrolig mental styrka som jag inte har nu. Men jag skulle kunna börja med några timmar om dagen.

HON HAR valt att denna fasteperiod avstå från att köra bil. Det sammanfaller med att hon har flyttat från Nyköping till Stockholm för att plugga och räknar med att kunna ta sig fram med kollektivtrafik.

– I Nyköping tog jag bilen nästan varje dag. Men eftersom klimatfrågan växer sig större för varje vecka så tänker jag att det här kan vara mitt bidrag, säger Zandra.

Att avstå från bilen är en förändring i livet som hon hoppas ska bli bestående.

VÅRT ATT VETA

■ Årets fasteperiod inleddes den 6 mars, avslutas på skärtorsdagen den 18 april.

Fastan inleds alltid på en onsdag, men inte på samma datum varje år. Det är när påskdagen infaller som styr när fastan inleds. Och påsken firas den första söndagen efter den första fullmånen efter vårdagjämningen, i år den 21 april.

Liturgiska koden

Under fastan före påsk är färgerna i kyrkan blå eller lila. Det syns till exempel på prästens kläder och på altaret.

Den lila eller blå färgen står för fasta och bot, det vill säga att ångra sig och erkänna sina fel, få Guds förlåtelse och gottgöra de fel vi gjort.

eller avkopplad?

TÄNKER NYTT. Årets fasta är första gången för Zandra Öman Lund, som valt att försöka avstå bilåkande helt. För Julia Klein handlar årets fasta om att minska sin skärmtid. Båda hoppas kunna inspirera andra.

FOTO: JONATAN LIND

– Gud har sagt att vi ska värna skapelsen, därför har det blivit en stor fråga för mig. Man ser ju hur dåligt det går.

– Jag har tänkt att det blir krångligt att inte köra bil, men nu använder jag fastan till att tvinga mig själv att ta steget.

Julia har valt att försöka minska på sin skärmtid. Normalt lägger hon 2-3 timmar per vecka på framför allt sociala media som Instagram, Snapchat och Facebook.

– Det är inte så mycket tid, men jag vill komma bort från stressen att känna att jag ska vara tillgänglig och svara snabbt. Så jag ska försöka att inte

vara uppkopplad på kvällarna.

– Jag hoppas att jag ska känna att det inte gör något att jag inte har koll på flödet hela tiden.

JULIA OCH Zandra är båda ledamöter i styrelsen för Svenska kyrkans unga, SKU i Strängnäs stift. Julia är ordförande sedan ett år tillbaka. Att fasta har inte varit något gemensamt beslut i styrelsen, men de skulle gärna ta upp frågan.

– Det vore en bra idé att göra det tillsammans. Då kan vi peppa varandra och finna stöd i varandra, säger Zandra.

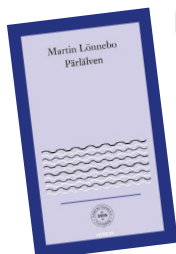
MIRIAM ARREBÄCK

Jag ska försöka att **inte vara uppkopplad** på kvällarna.

Ur SAOL:s nyordslista 2018

Intryckssanera

Ta bort sådant som riskerar att störa koncentrationsförmågan.

En bok för fastan

Sedan början av 1980-talet uppdrar ärkebiskopen av Canterbury åt någon from och klartänkt skribent att skriva en handledning för påskfastan. Numera gör vår ärkebiskop detsamma. 2019 axlas denna mantel av biskop emeritus Martin Lönnebo som skrivit Pärkläven (Verbum 2019).

Läs boken ensam eller tillsammans med andra och så gå upp till Jerusalem, påskens mysterium till mötes med en av vårt lands mest älskade författare.

+ JOHAN DALMAN

INGET SJÄLVPLÅGERI. Fastan handlar ytterst om att ge utrymme i livet för det vi allra mest längtar efter.

”En nästan outnyttjad kraftkälla”

Prästen Håkan Sandvik om fastan som en pilgrimsvandring

”**NÄR NI** fastar...”, säger Jesus i Bergspredikan. Han säger inte ”om ni fastar..” Fastan förutsätts som något självklart i den troendes liv. Ändå har fastan under lång tid varit en nästan helt outnyttjad kraftkälla i vår kyrka. Som det är även med flera andra av de resurser Gud har gett oss så har rädslan för missbruket tyvärr fått oss att avstå också från det rätta bruket.

Vi tänker i vanliga fall att fasta handlar om att avstå från något vi tycker om – det finns något av självplågeri över fastan. Visst handlar en del av fastan om att avstå men det är inte att avstå som är målet för fastan, utan tvärtom vad jag tillägnar mig.

FASTAN HANDLAR ytterst om att jag ger utrymme i mitt liv för det jag allra mest längtar efter. I vardagslivet fylls min tid och min koncentration av så mycket att jag inte kan prioritera vad som är mera eller mindre viktigt.

Jag väljer, paradoxalt nog, ofta bort det som jag allra mest längtar efter; den djupa gemenskapen med Livets Källa, med mina medmänniskor och inom mig själv.

Fastan handlar om att prioritera om, att inte tillå-

Det är inte att avstå som är målet för fastan utan tvärtom vad jag tillägnar mig.

ta att påtryckningar utifrån, lättja eller kortsiktiga begär styr mitt liv, utan att ge utrymme i min tid och koncentration till det som är det viktigaste. För att ge utrymme för det som är det viktigaste måste jag ta bort något av det som är mindre viktigt – kanske TV-tittande, datorsurfande, tidningsläsande eller något annat som splittrar min koncentration.

Fastan har beskrivits som ett återvändande till Paradiset och min uppgift under fastan är att försöka ta bort det i mitt liv som inte hör hemma i Paradiset. Djur och människor levde i samska i Paradiset, därför äter man inte kött under fastan. Men det finns mycket annat i vårt vardagsliv som inte ryms i Paradiset; avund, missnöje, hårda ord...

FASTAN ÄR en pilgrimsfärd mot påsk och uppståndelse. Färden går ibland genom svårframkomliga landskap och vi tvivlar ibland på att vi klarar av att gå hela vägen.

Men om vi har siktet tydligt inställt på målet – påskmorgonen – så kommer vi att nå fram. Kanske vi också efter påsk har lättare att öppna utrymme i vårt liv för det som är det viktigaste.

HÅKAN SANDVIK

KOMMINISTER I JÄRNA-VÅRDING PASTORAT

Dag för dag mot påsken

SÖNDAG	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG
Fastekalender 2019		5/3 FETTISDAGEN Ät en semla	6/3 ASKONSDAGEN Bli korsmärkt	7/3 THURSDAYS IN BLACK Klä dig i svart	8/3 Uppmärksamma en kvinna och hennes betydelse idag.	9/3 Läs en bok som du vill fördjupa dig i
10/3 FÖRSTA SÖNDAGEN I FASTAN Be för de som lider	11/3 Släpp taget om det som tynger dig	12/3 Be för människor omkring dig	13/3 Tacka för livets under	14/3 Ring en vän	15/3 Ha en skärmfri kväll	16/3 Laga något trasigt
17/3 ANDRA SÖNDAGEN I FASTAN Vila i Guds trofasthet	18/3 Be Franciskus bön: Herre gör mig till ett redskap...	19/3 Gör något för en annan människa	20/3 Spendera en stund utomhus i ljuset	21/3 Plantera fröer, dela med dig av plantorna senare	22/3 Tänd ljus och be	23/3 Välj ett bibelord att läsa i olika översättningar
24/3 JUNGFRU MARIAS BEBÅDELSE Fundera på när du sa ja till Gud	25/3 Bjud någon på våfflor	26/3 Tala med eftertänksamhet och varsamhet idag	27/3 Be för världen	28/3 Le mot dem du möter idag	29/3 Gör något du inte gjort förut	30/3 Umgås med barn och lyssna på dem
31/3 MIDFASTO-SÖNDAGEN Dela med dig av dina resurser	1/4 NY MÅNAD Fundera över livets vägska	2/4 Bjud någon på skratt och delad glädje idag	3/4 Läs en av Bibelns böcker	4/4 Använd vatten med sparsamhet	5/4 Be för fred	6/4 Läs dikter och dela din favorit
7/4 FEMTE SÖNDAGEN I FASTAN Tacka för frälsningen	8/4 Berätta för Gud om dina drömmar	9/4 Be för en ovän	10/4 Hitta en vårblomma	11/4 Njut av något gott	12/4 Rensa bort något av ditt överflöd	13/4 Följ solens uppgång eller nedgång
14/4 PALMSÖNDAG Be om Kristi sinnelag	15/4 Ge bort ett påskägg	16/4 Hitta en ny psalm att läsa eller sjunga	17/4 DYMMELONSDAG Utforska tystnaden i en timme	18/4 SKÄRTORSDAGEN Dela måltiden i kyrkan	19/4 LÅNGFREDAG Se på Jesus	20/4 PÅSKAFTON Dela tro och liv med vänner
21/4 PÅSKDAGEN Fira. Kristus är uppstånden	22/4 ANNANDAG PÅSK Gå och möt Jesus	<i>"Jag vet vilka tankar jag har för er, säger Herren, nämligen fridens tankar och inte ofärdens för att ge er en framtid och ett hopp."</i>				

Så har vi (nästan)

Hur var det förr och hur tänker vi nu? Synen på fastan förändras

TEXT: ELIN HENNINGSSON

100

I ETT brev från biskopen i Lyon till biskopen i Rom i slutet av 100-talet nämns att påskfastan då såg mycket olika ut hos olika kristna grupper. En del fastade bara en dag, vissa fastade i flera dagar. Några fastade i fyrtio timmar (den tid som Jesus skall ha legat i graven). Det fanns helt enkelt behov av ett centralt fattat beslut – och ett sådant kom år 325 på kyrkomötet i Nicaeas. Att det blev just fyrtio dagar anknyter till den tid som Jesus fastade i öknen.

Storklockan (1:a) i Olaus Petri kyrka, Örebro

1000

FASTANS STRÄNGASTE och mest allvarliga tid var dymmeln, det vill säga tiden från onsdag till lördag i Stilla veckan. Då fick ingen arbeta. Alla spinnrockshjul, kvarnhjul och andra hjul skulle stå stilla, för enligt folktron skulle allt som svängde runt öka Fräl:sarens pina.

Dymmelonsdagen har fått sitt namn av att man förr i världen bytte ut kyrkklockans metallkläpp mot en kläpp av trä, en dymmel. Då lät klockklängen dovare.

1600

PÅ LÅNGFREDAGENS morgon brukade man piska varandra med ris för att påminna om Jesu lidande. Detta kallades "Långfredagsskräck". Seden är känd i Sverige sedan 1600-talet men har numera fallit ur bruk.

1500

I OCH med reformationen på 1500-talet försvann bestämmelserna om fasta ur den svenska kyrkans lära. Sedan har fastlagens och fastans innehåll blivit alltmer diffust. Trots att fastan i betydelsen att äta litet och endast viss mat, försvann i och med reformationen för mer än 400 år sedan, har fastan fortsatt att vara försakelsernas tid på många håll i Sverige ända in på 1900-talet. Kalas, dans och bröllop ansågs då olämpliga.

Vad skulle du må bra av att fasta ifrån?

Maria Cederlind, församlingsassistent, Edsberg, Mosjö och Täby församlingar

– Lösgodis och TV. Ofta fastnar jag i soffan med båda så om jag tar bort det ena så tar jag nog bort det andra också.

Annika Skogsmo, receptionist, Strängnäs domkyrkoförsamling med Aspö

– Jag lägger för mycket tid på TV-serier, det skulle jag vilja vila lite ifrån.

Henrik Rudsäter, stiftsadjunkt, Strängnäs stift

– Under fastan vill jag fokusera på att inte överarbeta saker. Att kunna känna att "good enough" faktiskt duger.

Eva Rosenberg, förskollärare, Nyköpings församling

– TV-tittandet. Jag hamnar ofta där när jag kommer hem, men jag skulle vilja vara mer närvarande.

alltid gjort

1900 UNDER 1900-TALET började man förknippa fastan med omtanke om nödlidande, men då handlade det i stor utsträckning om att skänka pengar. Lutherhjälpen fastebössa var tänkt att stå på köksbordet och fyllas med slantar varje dag.

1980 ASKONSDAGEN HAR fått sitt namn efter den katolska seden att strö aska över sig eller rita ett kors med aska i pannan inledningen av fastan som ett tecken på försakelse. I till exempel Västerbotten åt man på Askonsdagen en gröt som kallades askgröt och som kokades på aska för att tarmarna skulle dra ihop sig och hindra hungerkänslorna.

I och med Luther och reformationen avskaffades askonsdagen inom protestantismen, men dagen återinfördes på 1980-talet.

2000 NU FÖR tiden behöver fastan inte betyda att du avstår från att äta. En kristen fasta kan lika gärna vara att avstå från tv-tittande, godis, alkohol, kött, Facebook eller något annat. En kristen fasta kan också handla om att avstå från något för att spara pengar. Pengarna kan sedan gå till någon som behöver dem bättre än du gör.

Källor: www.nordiskamuseet.se/aretsdagar • www.svenskakyrkan.se/fastan • www.svt.se/kultur • Bringéus, Nils-Arvid (2006) Årets festdagar Stockholm: Carlssons Bokförlag. • Maxén Maria och Helena Waldetoft Lindroth (1995) Glad påsk! Nordiska Museets Förlag: Stockholm • Unge, Ingemar, red (2001) Våra Högtider – traditionerna, maten och festerna vi minns Prisma Bokförlag: Stockholm

Malén Eneberg, kommunikatör, Nyköpings församling

– Mobilen som jag använder mycket och ofta. Även samtidigt som jag gör

annat. Jag behöver vara "här och nu".

Susanne Oliasson, förvaltningsadministratör, Salems församling

– Sociala medier. Barnens aktiviteter kommunicerar i Facebookgrupper, men när jag

läst blir jag lätt kvar.

Peter Hagenius, service- och fastighetschef, Nyköpings församling

– Jag vill fasta ifrån kyrkans fikakultur. Mindre fika mera frukt!

Andzela Sliksane, kyrkvaktmästare, Daga församling

– Jag skulle må bra av att fasta från Facebook.

HÖG TID

att skala av

Fastan skiljer sig från andra kristna högtider

BAKOM ORDEN

Sofia Akampa, prästvigdes 2017 och arbetar nu som komminister i Salems församling.

Många av våra kristna högtider håller helt på att övertas av traditioner som inte har med ursprunget att göra. Det ska ätas och drickas och köpas presenter och pynt.

Så är det inte med fastan. Den är långsamt gående rörelse i en helt annan riktning, bort från bruset, mot den avskalade befrielsen.

DET ÄR i samtalen med andra och i bruset från vår samtid som de går att höra. Om vi tar bort allt det andra och lyssnar riktigt noga. Alla de röster som talar om sökandet efter livsriktning. Oftast är det på ett hoppfullt och framtidstillvänt sätt. Men ibland är sökandet också av annan karaktär. Mycket handlar om förväntningar på oss själva och från andra kring sådant vi ska hinna med och åstadkomma i vardagen och i livet. Ibland talar människorna om sökandet efter vad som verkligen är viktigt och om någon eller något att förhålla sig till i en tid där allt tycks föränderligt.

Fastan är en sådan salig tid där vi, påminns och inbjuds till att plocka bort för att göra plats för de tankarna, ett rum där sökandet efter livsriktning får

ta plats. Där vi får släppa kraven på oss själva och andra. Där vi får fokusera på vår relation till Gud. Oavsett om det är första gången eller en vana är fastan till för dig och mig.

Så är den äntligen här. Fastans saliga tid i mitt liv. Det är just så jag tänker när jag bläddrar i min kalender där de fullbokade dagarna står uppraddade bredvid varandra och jag plötsligt får syn på askonsdagen som inleder fastan. Det gäller att vara uppmärksam eftersom datumen skiftar från år till år och det inte pyntas månader i förväg. Men troget kommer fastetiden med sin unika ton.

För många i vår samtid är fastan en förhållandevis anonym tradition. Den särskiljer sig från de andra kristna högtiderna under året som tar sin utgångspunkt i de största och mest avgörande berättelserna. Födelse och död, uppståndelse och himmelsfärd i omvälvande tilltal. Stor kommers och höga förväntningar som fyller ut allt mer. Men fastan har en annan funktion. Den är en förberedelsestid. Kring den finns ingen kommers och inga förväntningar. Tvärt om!

HUR OFTA får eller tar vi oss egentligen tiden att skala av eller avstå? Att skala av kan ge fokus åt det som faktiskt är viktigt. När vi måste fundera över vilka saker vi vill ge ett större värde och inflytande i våra liv. Fastan kan få vara en tid under året i ditt och mitt liv där vi plockar bort snarare än lägger

till. Den kan få vara en tid där vi blickar inåt, reflekterar över eller återgår till det i våra liv som är grundläggande. Vad skulle du må bra av att avstå ifrån? Vad är särskilt viktigt i ditt liv?

Det kan vara svårt och utmanade att skala av och ta bort, om du inte har det som en vana. En tanke, som liksom fastan bär en lång tradition, är att när det finns mycket i våra liv som distraherar är det svårt att höra både oss själva och andra och det distanserar oss också både från relationen till oss själva, till andra och till Gud. I fastans tid finns, om du väljer att göra plats för det, möjlighet att fokusera mer på dina värdefulla relationer.

FASTAN BÄR en lång tradition. Ända sedan 300-talet har människor i kyrkan hållit en fyrtio dagar lång fasta och förberedelse-tid inför påsken. Men fastan har en ännu längre biblisk historia än så. Redan på Gamla testamentets tid var fasta ett sätt att närma sig Gud och det finns många berättelser att läsa om fastan. Där finns berättelser om hur olika personer fastar. Till exempel fastade Mose från mat och dryck fyrtio dagar innan han tog emot Guds bud på Sinai och profeten Elia likaså, på berget Horeb, innan han fick möta Gud. (2 Mos 34:28, 1 Kung 19:8) Även Jesus fastade i fyrtio dagar och frestades i öknen innan han började förkunna att Guds rike var nära. (Matt 4:1-17) Något senare kan vi läsa om när Jesus fick frågan varför Johannes lärjungar fastade men inte hans egna. Då svarade han: "Inte kan väl bröllopgästerna fasta medan brudgummen är hos dem. Men det ska komma en tid då brudgummen tas ifrån dem, då kommer de att fasta." (Matt 9:14, Mark 2:18-19, Luk 5:33-35)

En gudsrelation har med hela livet att göra och är för mig av stor betydelse i sökandet efter livsriktning. Relationen hjälper oss också att leva tillvända världen och våra medmänniskor. Vad är viktigt i din relation till Gud? Hur påverkar din gudsrelation ditt liv?

FYRTIO ÅR det magiska talet. Fastan kan se ut på många olika sätt men de fyrtio dagarna sträcker sig från askonsdagen till och med påskafton, med söndagarna undantagna. Under fastetiden är den liturgiska färgen blå eller lila. Och söndagarnas teman leder oss genom fastan. Hos många av oss finns behovet av platser och stunder för stillhet och efter-

tanke. Tänk vad sköna de där stunderna kan vara, oavsett på vilken plats de äger rum. I kyrkorummen finns oftast god möjlighet att sitta ner en stund i stillhet. Det är ett tillgängligt rum att gå in i för att aktivt skala bort det som stör. Vilka röster hör du där som du inte hör annars?

Kyrkans långa påskfasta återkommer ungefär samma tid varje år och i gemenskap i församlingarna kan vi finnas för varandra. Lyssna och samtala om det som vi valt att plocka bort eller avstå ifrån eller det som ligger oss allra närmast hjärtat i vår fastetid. Du kan också samtala med en präst eller

"Fastans ämnen kan också vara något mellan dig och Gud. Vad du gör rum för, skalar av eller reflekterar över i fastan **behöver inte delas med någon annan person men kan alltid överlämnas till Gud.**"

diakon i ett själavårdssamtal.

Fastans ämnen kan också vara något mellan dig och Gud. Vad du gör rum för, skalar av eller reflekterar över i fastan behöver inte delas med någon annan person men kan alltid överlämnas till Gud.

TRADITIONELLT SETT har återhållsamheten i begreppet att fasta ofta handlat om att avstå från mat och dryck. Men det finns stor frihet för dig och mig att själv avgöra vad återhållsamheten i fastetiden skall bestå av. Vi har alla olika förutsättningar för vad som passar var och en av oss. Det vi avstår från kan vara något som kommer andra till godo. Om du så önskar kan du i fastan dela med dig av något till andra.

Det är särskilt viktigt att komma ihåg att fastan är en hjälp i våra liv! Det är inte meningen att den ska vara enbart en lång och strävsam tid. För då är det istället lätt att återhållsamheten tar allt fokus eller får oss uppgivna. Då missar vi målet med att fastan också ska ge mer plats för sådant som är viktigt i våra liv. Fastan är en nådens tid för att återfinna friheten.

Som hjälp för att blicka inåt, reflektera och återgå till det i våra liv och gudsrelationer som gör oss gott är det särskilt vanligt att i fastan återvända till eller ge utrymme för bibelläsning. Du kan ge bibelläsningen en tydlig plats under dagen och tid att reflektera över vad Gud i sitt tilltal genom orden vill säga. ►

I Bibeln får vi möta otroligt många olika personer och berättelser. Bibelns författare var människor precis som vi. De talade sin tids språk och var präglade av sin samtid och därför kan vi ibland behöva tänka på det och kanske tyda eller tolka texten för att den ska få bäring i våra liv. Kanske kan du finna någon sorts rytm där en avsatt stund varje dag får vara vikt för bibelläsning eller en annan bok. Reflektera gärna över den text du läst. Låt bibeltexten landa på riktigt, låt den sjunka ner i kroppen så att den inte bara blir kvar uppe i huvudet. Vad är textens tilltal till dig?

"I fastan kan vi också avstå från något som kan **ge bönen mer utrymme i våra liv**. Vi får bejaka vår längtan och söka Gud. Vi kan sitta ner en stund, **tända ett ljus** och be."

I fastan kan vi också avstå från något som kan ge bönen mer utrymme i våra liv. Vi får bejaka vår längtan och söka Gud. Vi kan sitta ner en stund, tända ett ljus och be. Under fastan kan det vara gott att reflektera över hur våra böneliv ser ut i vardagen under resten av året. Det är en möjlighet att kanske återvända till en bönerytym du tidigare haft eller skapa en ny.

DENNA FASTEBÖN bär en lång tradition och vittnar om att fastan är en helig tid där vi blir frigjorda. En tid som vi med glädje kan gå in, hålla ut i kärlek igenom och som får förbereda

oss inför påskens högtid. Vissa ord tyder på fastans långa tradition, som jag när jag fastar blir del av. Andra ord i bönen talar rakt in i mitt hjärta och föder hos mig ett hopp och en längtan.

Låt oss be:

*Öppnade är ångerns heliga portar,
låt oss med fröjd gå in genom dem
i avhållsamhet från mat och begär.
Nu är Fastans saliga tid,
som låter ångerns strålar lysa;
låt oss då i gemensam iver ta emot dessa strålar,
låt oss frigjorda från ljumhet och lättja jubla i glädje.*

*Ja, med glädje går vi in i Fastans heliga tid
för att börja den andliga kampen -
så att själen blir renad och kroppen luttrad.
Låt oss i kärlek hålla ut,
så att vi blir värdiga att skåda
Kristi allraheligaste lidande och
Påskens saliga högtid.*

Amen.

(Bysantinsk fastebön)

NU ÄR fastans saliga tid! Kravlöst och utan prestation bjuds du och jag in att vara del av detta, som jag tror gör gott i våra liv. Vi får ta bort och skala av för att hitta fokus. I bön och text, ur en lång tradition, finna riktning för våra liv. Och lyssna efter det hos oss själva, andra och Gud som vi sällan annars hör.

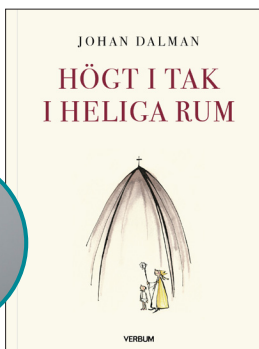
Vad från fastans saliga tid tar du med dig under resten av året?

Jag ber för dig under fastan.

SOFIA AKAMPA

JOHAN DALMAN

Hur ska vi använda våra kyrkorum?

BISKOPEN VÄCKER LIV I FRÅGAN I NY BOK.

ART NR: 52637616
PRIS: 198 KR/ST

VERBUM

BESTÄLL NU

verbum.se

order@verbum.se

08-743 65 10

Stor skulptutställning på temat hållbarhet

Den 3–4 maj arrangeras ett **konstsymposium på Stiftsgården Stjärnholm** med temat "Platsen och människan". Vernissagen den 4 maj börjar på Järntorget i Oxelösund och avslutas på Stjärnholm. Invigningstalare är landshövding Liselott Hagberg.

Detalj ur skulpturen "Akilles" av Pontus Ersbacken. Gjord av stålplåtar från SSAB.

Under sommaren, 4 maj – 28 september, arrangerar Stjärnholms skulpturpark tillsammans med Skulptörförbundet och Oxelösunds kommun en stor **skulpturutställning** med temat Hållbarhet. Samtida svenska skulptörer ställer ut ett 40-tal skulpturer i Stjärnholms skulpturpark och i Oxelösunds centrum. Genom att visa olika uttryck, material och tekniker vill utställningsprojektet förmedla hur mångfacetterat skulpturbegreppet är. Där finns också en utmaning för konstnären som har platsen i den offentliga miljön och temat att förhålla sig till.

En del i utställningen är att skapa samtal om hur konsten påverkar samhällsbyggandet både i det fysiska rummet och det mänskliga sinnet. Kring utställningen arrangeras en rad aktiviteter i form av workshops, seminarier, föredrag, guidningar, dans, teater och samtal.

Vänlighet tar honom långt

I tvserien **The Kindness Diaries** får vi följa programledaren Leon Logothetis när han reser runt i världen i sin gamla folkabubbla. Han förlitar sig likt en tiggarmunk på främlingars vänlighet och hjälpsamhet när det gäller att få mat, husrum och hjälp med att tanka bilen.

Förutom att det är underbart att se människors goda vilja att ställa upp för en främling (dock inte alla som är hjälpsamma) blir detta också en berättelse om dem han möter. Eftersom Leon Logothetis egentligen inte alls har ont om pengar väljer han ibland att återgälda vänligheten genom att skapa möjligheter för dem att förverkliga projekt och drömmar.

Man blir väldigt glad och inspirerad av denna roadtrip i godhet.

Andra säsongen på Netflix nu.

Tommy turnerar

"Allt som jag känner" är namnet på Tommy Nilsson kyrkoturné i vår. Under turnén besöker han 17 kyrkor runt om i landet – och får musikalisk hjälp av lokala körer på nästan varje ort. Med sig på resan har Tommy Nilsson pianisten Sven-Gunnar Peterson och omtyckta låtar som "Öppna din dörr", "Dina färger var blå" och "Allt som jag känner". De lokala körerna kommer framför allt att ge Nilsson draghjälp i de stora balladerna.

Tommy Nilsson besöker Floda kyrka i Katrineholm 27/3, och Askersunds landskyrka 3/4.

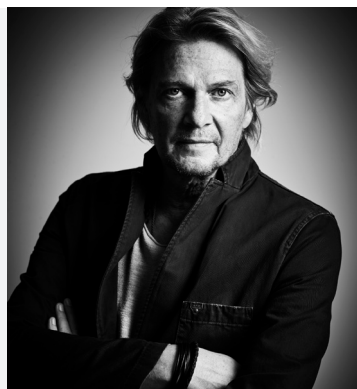

FOTO: EVELINA FORSBERG

Unik konsert med gosskör

Den världsberömda gosskören "The choir of St Johns College" från Cambridge uppträder den **5 april i Olaus Petri- kyrkan i Örebro**.

Konserten är en tre exklusiva framträdanden i Sverige. Och hela turnén som kören ger sig ut på är mycket ovanlig.

– Körens huvudsakliga uppgift är att sjunga i de dagliga gudstjänsterna i College chapel i Cambridge och resan till Sverige en unik händelse. Det är helt fantastiskt. Konserten är en unik möjlighet att få uppleva en gosskör av absolut högsta nivå, på hemmaplan, säger Mats Bertilsson, organist i Olaus Petri församling.

Det våras för knoppen

"Knoppar av liv" är namnet på en utställning med verk av **Sonja Strömkvist, målare och skulptör** verksam i Ånhammar, Sörmland.

Fascinerad av hur olika träd knoppar och utvecklar sina blad och blommor, och med måleri och keramisk skulptur som redskap, tar Sonja betraktaren

med på en upptäcktsresa genom livet som år efter år väcks på nytt i påskens tid.

Strängnäs domkyrka 28 april – 2 juni. Vernissage söndag 28 april kl 12.30.

Dop favoriter

1. Tryggare kan ingen vara (ps 248)
2. Du vet väl om att du är värdefull (ps 791)
3. Gud som haver barnen kär (ps 193)
4. Vart du än går av Niklas Strömstedt
5. Lilla Liv (ps 901)
6. Handens fem fingrar av Lisa Nilsson
7. Kärleksvisan av Sarah Dawn Finer
8. En värld full av liv av Elton John
9. You'll be in my heart av Phil Collins
10. Du är det finaste jag vet av Björn Afzelius

Källa: Mama.nu

Ingen slipper grundkursen –

Obligatoriska läsåret på Hagabergs folkhögskola ger nöjda elever

För präster och diakoner är den obligatorisk. Men alla som planerar att jobba i församling gör rätt i att gå Kyrkans grundkurs. Många upplever att läsåret på Hagabergs folkhögskola ger dem en ny syn på församlingslivet och en fördjupad kristen tro.

OMGIVEN AV lummig grönska inne i Södertälje, med E4/E20 bara ett stenkast bort, ligger Hagabergs folkhögskola. På skolan, som Evangeliska Fosterlandsstiftelsen en gång köpte för att starta ett bibelinstitut, pluggar idag cirka 300 elever, såväl SFI-studenter som blivande hälsopedagoger och fritidsledare.

Här finns också möjlighet att läsa Kyrkans grundkurs på distans. En anledning att gå utbildningen är att det är ett krav om man vill bli antagen som präst- eller diakonkandidat i Strängnäs stift. Ett krav som en och annan ställer sig frågande till.

– Några tycker att det är ett år för mycket, om man redan läst på universitet. Men efteråt har vi hög grad av nöjdhet bland dessa studenter, säger Henrik Rudsäter, stiftsadjunkt för rekrytering.

– I våra antagningskriterier ingår att man ska visa en personligt integrerad tro och djup förankring i kyrkans liv. Kyrkans grundkurs är en garant för det, att man har de pusselbitarna med sig.

Biskop Johan Dalman rekommenderar även grundkursen för dem som utbildar sig till kyrkomusiker eller församlingspedagog. Britt Norberg, stiftspedagog för rekrytering, tycker att det är bra att studenter från de fyra profilyrkena möts redan på utbildningen.

– Här får man ord för något som inte är på en akademisk nivå. Och det kan vara nyttigt, eftersom vi inte har så mycket folkbildningstradition

På Hagabergs folkhögskola kan man läsa Kyrkans grundkurs. En kurs som är ett krav om du vill bli antagen till Strängnäs stift, men kursen är också en möjlighet för alla att fördjupa sig i kyrkans tro och liv.

När man möts blir frågorna "på riktigt"

kvär när det gäller trosfrågor, säger Britt Norberg.

Kursdeltagarna läser på distans på halvfart och träffas vid nio tillfällen under läsåret. Inte minst dessa tillfällen då man möts gör att frågorna "blir på riktigt", som Maria Holmgren, stiftsdiakon för rekrytering, uttrycker det.

– Här möts ett tvärsnitt av människor, precis som det är i en församling. Man kommer från olika bakgrund, även samfundsmässigt och är i olika åldrar. Det blir väldigt spännande möten.

DET ÄR inte bara Strängnäs stift som sänder elever till skolan – det omvända händer ock-

Reflektera över din tro på kyrkans grundkurs

■ Tidigare var det ett krav att alla som skulle vigas till präst eller diakon skulle läsa Svenska kyrkans grundkurs. Sedan 2014 är det kravet borta och stiftens gör lite olika.

■ Ska man bli antagen till präst eller diakon i Strängnäs stift så krävs att man har gått

eller påbörjar grundkursen. Musiker och församlingspedagoger rekommenderas också att gå den.

■ Strängnäs stift lägger cirka 200 personaltimmar på samarbetet med skolan och bidrar ekonomiskt med 160 000 kronor/år.

Stiftet är också representerat med en ledamot i styrelsen.

■ Utbildningen är CSN-berättigad och är en distansutbildning på deltid. Kursen motsvarar halvtidsstudier.

Nästa kursstart är januari 2020.

och tur är väl det

vill bli antagen som präst- eller diakonkandidat i Strängnäs
FOTO: HAGABERGS FOLKHÖGSKOLA

så, att den som läst grundkursen upplever en kallelse att bli präst eller diakon. Från stiftets sida är det en viktig kontaktyta med blivande kandidater. Rekryteringsteamet deltar i skolans intervjudagar, när personer söker till skolan, och håller i undervisningspass när elever från kursen gör ett obligatoriskt besök i Strängnäs domkyrka och på stiftskansliet.

– Alla kandidater kommer ju inte till oss, en del söker sig till Stockholms stift. Men det finns också ett par varje år som bestämmer sig för Strängnäs stift trots att de inte tänkte det från början, säger Henrik Rudsäter.

MIRIAM ARREBÄCK

”Jag var kristen på egen hand”

Det som betytt mest för mig under Kyrkans grundkurs är gemenskapen.

Jag växte upp i ett församlingssammanhang där det fanns en varm och tät gemenskap. I 20-årsåldern valde jag att lämna detta sammanhang. Det var nog egentligen en större sorg än vad jag genom åren har velat erkänna för mig själv. Även om jag behöll min gudstro så resulterade denna händelse i att jag under många år inte hade särskilt stark tro på kyrkan som gemenskap.

Jag var kristen på egen hand.

Med åren växte ett behov av att ändå få tillhöra en gemenskap där jag kunde få dela tro och liv. Men min rädsla för att ett sådant sammanhang inte skulle acceptera mig som den jag var utan vilja stöpa mig på nytt i sin egen form fanns fortfarande där. Åren ”utanför” församlingsgemenskapen var viktiga för mig. De hjälpte mig att utforska min egen identitet och utforma min egen gudstro.

Jag är så tacksam att jag fått mogna i denna process och i min egen takt fått närma mig kyrkans gemenskap på nytt och återfå tron på kyrkan som kristen gemenskap.

Här, mitt i kyrkans gemenskap, upplever jag att jag får komma som den jag är och samtidigt bidra med något till helheten. Det är en fantastisk möjlighet att få bli en del av ett sammanhang, vilket jag tror är ett grundläggande mänskligt och existentiellt behov.

Ensam är inte stark och vi behöver varandra för att dela erfarenheter och tolka vår tillvaro i ljuset av Jesu liv och verk.

NINNI TJÄRDERKLO

”Välkommen till himlen!”

Jag lämnar Hagaberg med hopp om någonting nytt. Jag går ut i världen för första gången, med Jesus på riktigt.

Vad jag kommer att minnas av Hagaberg? Det vet jag ju inte ännu. Gemenskapen kanske. Kramar jag fått. Kamrater och lärare som tagit sig tid, och lyssnat.

Kunskaper förstås. Om skammens förödande konsekvenser, och vägen bort och ut i friheten.

Om den blå färgen. Och om himlen. Att den är alldeles nära. Om vi bara vågar...

När Sussie stod i öppningen till Kapellet en eftermiddag, iförd en vit klänning och vingar och sa:

– Välkommen till himlen!

då trodde jag henne, i den stunden faktiskt på riktigt.

LOVISA SKOGBERG

Hej Willy!

FOTO: ELIN HENNINGSSON

När han jobbar skapar det mer jobb för andra. Willy Höglund, diakonistrateg i Örebro pastorat, ordnar praktik och arbetsträning för dem som hamnat utanför arbetsmarknaden.

Hur länge har du arbetat som Diakonistrateg?

– Jag började 2015, det blev då en heltidstjänst med ansvar för praktik och arbetsträning för hela Örebro pastorat. Då hade fem personer någon typ av praktik. Sedan dess har vi utökat till cirka 20 praktikplatser och vi har löpande ungefär det antalet i organisationen.

Vilken målgrupp riktar sig insatsen till?

– Vem som helst kan bli arbetslös och behöva stöd från den församling som finns i närheten. Det kan vara långtidsarbetslösa, ungdomar, personer som behöver språkträning, långtidssjukskrivna, nyanlända, personer från frivården eller från kommunens habilitering.

Hur ser konceptet ut?

– Vi erbjuder en trygg plattform i en tillåtande arbetsmiljö med meningsfulla arbetsuppgifter. Kyrkans grundidé är att möta alla människor lika utifrån deras olika förutsättningar och behov. Alla kan bidra med 100 procent av sin förmåga!

Hur går det praktiskt till?

– Arbetsförmedlingen, försäkringskassan, frivården eller annan myndighet hör av sig om att en person är i behov av arbetsträning eller praktik. Jag möter personen för att undersöka möjlighet och förmåga. Utifrån det matchar vi den sökande mot de behov som finns i pastoratets verksamhet. Efter

introduktion och schemaläggning tar lokal arbetsledare över personen och jag finns med vid samtal, uppföljningar och avslutningar.

Lyckas matchningen alltid?

– Det är viktigt med riktiga arbetsuppgifter så att personen inte bara ska gå bredvid och titta på. Hit tar vi inte det så tackar vi hellre nej eller hänvisar till någon annan organisation som vi samarbetar med där personen kan passa bättre med sina erfarenheter och förmågor.

Vad brukar insatsen leda till?

– Vi är måna om ett bra avslut och ger coaching för att komma vidare. Det allra bästa är när vi får lotsa en person vidare till ett företag som vill anställa eller om personen går vidare till studier. Vi lämnar intyg och referenser för personen.

Varför satsar Örebro pastorat på det här?

– De som vi tar emot kan vara en resurs för verksamheten, men det är i första hand för deras egen skull vi ger utrymme. För att de ska bygga upp sin självkänsla, så småningom orka stå på egna ben och kunna gå vidare.

– En man som efter praktiken fick en tjänst blev året därpå själv den som tog emot en person för arbetsträning. Vi har många fler exempel där vi har fått se personer växa och utvecklas.

ELIN HENNINGSSON

Ung ledare-gala

Välkommen till en helkväll med god mat, mingel, musik och prisutdelning i Eskilstuna lördagen den 4 maj.

KVÄLLEN BÖRJAR med mingel i foajén där vår DJ sätter stämningen. Sedan följer kvällens höjdpunkt: gala-middag med utdelandet av stiftets pris för goda ledarinsatser (nominera kan man göra senast den 1 april 2019). Utdelare är Svenska kyrkans ungas ordförande Julia Klein. Vid middagen uppträder även Ki Soe, känd från Idol 2018. Galan hålls i år i Fors församlingshem i Eskilstuna.

KOM IHÅG. Lördag 4 maj. Start klockan 18.00. 100 kr per deltagare. Anmälan senast 12/4. www.svenskakyrkan.se/strangnasstift/gala2019

APRIL

9/4 och 10/4 Administrationssträffar våren 2019

Informationsmöten om de gemensamma administrativa systemen. I Kumla församlingshem resp. på Stiftsgården Stjärnholm.

24-26/4 samt 28/5 Utvecklande ledarskap

Ett av Strängnäs stifts fokusområden är ledarskap och inom ramen för stiftets arbete med ledarutveckling har behovet av en gemensam ledarskapsutbildning vuxit fram. Vi vill nu inbjuda chefer och ledare i stiftet till en ledarskapsutbildning vars modell är framtagen av Försvarshögskolan. På Stiftsgården Stjärnholm.

25/4 Samtal med Ylva

Författaren Ylva Eggehorn talar och leder ett samtal utifrån sin senaste bok och anknyter till Andlig vägledning och det Ignatianska perspektivet. För alla intresserade. Dagen är särskilt riktad till dig som har erfarenhet av, eller är nyfiken på vad Andlig vägledning är för något. På Strängnäs stiftskansli. Anmäl dig senast 18/4.

MAJ

3-4/5 Allting är möjligt!

Följ med på barnkörläger på Stiftsgården Stjärnholm! Lägre vänder sig till barn i åldern 6-12 år tillsammans med sina ledare.

7/5 Barndag på Stiftsgården Stjärnholm

Välkommen till en festdag där barnen står i centrum! En härlig dag för barn upp till 6 år med ledare, föräldrar eller annan vuxen. Anmälan krävs, senast 23/4.

8/5 Islam i Sverige – de första 1300 åren

En föreläsning av Simon Sorgenfrei, docent i religionsvetenskap vid Södertörns högskola och aktuell med boken Islam i Sverige – de första 1300 åren. I Katrineholms församlingshem.

10-12/5 "Livsnära"- för skriv om ditt liv

Välkommen till en inspirerande skrivarehelg på Stiftsgården Stjärnholm.

26/5 Sändning för katekumener

Sändning för stiftets olika katekumenatsgrupper. Strängnäs stiftskansli samt Strängnäs domkyrka.

JUNI

9/6 Valfartsmässor x2

Söndag 9 juni kl. 11.00 firar Strängnäs stift traditionsenligt valfartsmässor. I Vårfruberga klosterruin samt i Riseberga klosterruin. Välkomna!

I SOMMAR

LIFE-ungdomsläger

12-15/8 blir det LIFE på Stjärnholm!

Fokus Diakoni 2018-2020

Fokusgrupper för diakoner är igång och även kyrkoherdarnas referensgrupp kring det diakonala uppdraget. Tre församlingar arbetar med sitt diakonala förhållningssätt i barnverksamheten.

I höst diakoni för fler:

3-4/9 Introduktion i diakoni (ej för diakoner)

21/9 och 5/10 Diakoni för förtroendevalda

Tvingad till tankepaus

EN ALLDELES nytgiven osprättad bok.

Osprättad? tänker du. Vad menas med det (om du är lite yngre)? Vem trycker såna numera (om du varit med ett tag)? För att år 2019 producera en bok där sidorna sitter ihop med varandra i kanterna så att man måste ha en brevkniv till hands och sprätta sida för sida när man läser den, känns minst sagt gammalmodigt. Det är ju evigheter sedan förlagen, av teknisk och ekonomisk hänsyn, tryckte och band in böcker på det sättet!

Vem gör så idag?!

PÅSKFRÄMJARE. JA, inte för att de nödvändigtvis skulle beskriva sig själva så, men i mina ögon är det precis vad de är. Bokförläggare som genom att kräva lite extra pyssel av mig som läsare, får mig att skynda långsamt - inte speed-läsa boken på diagonalen i en ambition att komma fram till slutet så snabbt som möjligt.

För den som läser med brevkniv i handen, läser i makligare takt. Tvingas ta en liten tankepaus mellan sidorna medan bokbladen sprättas.

En Påskfrämjande aktivitet.

För jag vet inte hur det är för dig, men för egen del läser jag allt som oftast Fastans och Påskens berättelser i raketfart på diagonalen. Inte för att jag ringaktar innehållet – tvärt om – utan för att jag ju känner mig så förtrogen med innehållet. Redan vet vad som står och vad som händer sedan, allt från ”Se vi gå upp

till Jerusalem” till ”Livet vann, dess namn är Jesus” (för att nu anknyta till gudstjänstens psalmskatt).

Men jag har fel. Jag vet inte alls redan vad som står där, ”kan” inte alls texterna. Fastan och Påskens perikoper är i andlig bemärkelse inga berättelser. De är ögonblicksskildringar av ett drama, ett skeende som inte ska betraktas utifrån och in likt en hårdkokt deckare, utan inifrån och ut. Handlar om ögonkast, tystnad, vrede, ensamhet, smärta, desperation, hopplöshet och ... ljus, ljus – bara ljus.

ATT STUDSA från bibeltext till text som vore de lösryckta tankar i ett twitterflöde tecknar möjligen den yttre historiska ramen, men säger inget om den verkliga vandringen upp till Jerusalem – den Herren bjuder mig att göra tillsammans med honom.

Så det är vad jag önskar mig: en osprättad fastevandring och påskhögtid där Kristus och jag på allvar möts i eftertänksamhetens mellanrum.

STIFTPENNAN

BISKOP JOHAN DALMAN